

Zeměpis VII. A, B – 4. – 7. 5. – ASIE – PŘÍRODNÍ POMĚRY – PODNEBÍ (učebnice str. 90 – 91, pracovní list, na konci najdeš řešení) + VODSTVO (učebnice str. 92 – 93, zápis do sešitu viz níže).

## Přírodní poměry Asie – podnebí

1. Vyhledej na mapě hydrosféry nejdeštivější a nejsušší místo Asie. Pokus se je charakterizovat:

Nejsušší místo se nachází na ostrově ..... Leží v .....  
podnebném pásu. Oblast leží na území ..... Nejsušší pouští je  
Taklamakan na území ..... Leží v ..... podnebném  
pásu, přístupu vlhkého vzduchu brání .....  
Nejdeštivější místo je ..... na území ..... Leží  
v ..... podnebném pásu. Na množství srážek má vliv především letní  
..... Vyšší vlhkost vzduchu v oblasti způsobuje i .....  
mořský proud.

2. Srovnej teplotní a srážkové poměry v průběhu roku ve městech Jakutsk, Rijád, Kalkata a Padang. Sleduj zejména srážkové poměry vzhledem k poloze míst ve vnitrozemí a na pobřeží oceánů.

Jakutsk (Rusko) – .....  
Rijád (Saúdská Arábie) – .....  
Kalkata (Indie) – .....  
Padang (Indonésie) – .....

3. Města Almaty a Sapporo leží na stejné rovnoběžce. Vyhledej tato města na mapách

lednových a červencových teplot vzduchu a vyplň tabulku:

|                    |        |         |
|--------------------|--------|---------|
| Město              | Almaty | Sapporo |
| Stát               |        |         |
| Zeměpisná poloha   |        |         |
| Červencová teplota |        |         |
| Lednová teplota    |        |         |
| Typ podnebí        |        |         |

4. Největší teplotní rozdíly mezi ročními obdobími byly zaznamenány v Ojmjakonu na Sibiři ( $-105\text{ }^{\circ}\text{C}$ ). Jak vysvětlíš tak obrovský rozdíl teplot?

5. Dobře si prohlédni klimatické mapy a zkus vytipovat na mapě Asie místo, kde by mohlo být podnebí nejvíce podobné našemu. Urči toto místo pomocí zeměpisných souřadnic.

6. Urči oblast, která je pod vlivem monzunů.

Řešení:

1. Doplněný text:

Nejsušší místo se nachází na ostrově Masíra. Leží v tropickém suchém podnebném pásu.

Oblast leží na území Ománu. Nejsušší pouští je Taklamakan na území Číny. Leží v mírném podnebném pásu, přístupu vlhkého vzduchu brání Himálaj. Nejdeštivější místo je Čérápuňdží na území Indie. Leží v tropickém podnebném pásu. Na množství srážek má vliv především letní monzun. Vyšší vlhkost vzduchu v oblasti způsobuje i teplý monzunový mořský proud.

2. Jakutsk (Rusko) – v oblasti suchého vnitrozemského klimatu mírného podnebného pásu;

Rijád (Saúdská Arábie) – suché tropické klima;

Kalkata (Indie) – tropické monzunové klima s vydatnými letními srážkami;

Padang (Indonésie) – rovníkové klima s celoročně vysokými teplotami a srážkami.

3. Almaty: Kazachstán, 43° severní zeměpisné šířky a 77° východní zeměpisné délky;

23,3 °C, –6,7 °C; mírné vnitrozemské;

Sapporo: Japonsko, 43° severní zeměpisné šířky a 141° východní zeměpisné délky;

19,6 °C, –5,5 °C; mírné přímořské.

4. Ojmjakon – rekordní roční tepelná amplituda je zapříčiněna nízkými zimními teplotami,

kdy bylo naměřeno až –78 °C, zatímco nejvyšší teplota v létě dosáhla +27 °C.

5. Např. Korejský poloostrov, 36° severní zeměpisné šířky a 128° východní zeměpisné délky.

6. Oblast jihovýchodní a jižní Asie.

## VODSTVO ASIE

1. severní část Asie – mohutné sibiřské veletoky (Ob s přítokem Irtyš, Jenisej, Lena, Indigirka, Kolyma)
2. řeky pramenící pod himálajskými hřebeny (Chang Jiang, Indus, Ganga, Brahmaputra, Satladž)
3. suché oblasti západní a Střední Asie (Eufrat a Tigris – společné ústí Šat-al-Arab)
4. bezodtoké oblasti (cca 40 % rozlohy Asie) – vodní toky (Amudarja, Syrdarja) končí v jezerech

### Druhy jezer:

- tektonická (Bajkal, Sevan)
- reliktní (Kaspické moře, Aralské jezero, Balchaš)
- ledovcová (Tajmyr)